

भाग—ग

5. "लार्ड सदन दुनिया का सबसे कमजोर दूसरा सदन है" - व्याख्या करें।
6. अमरीकी राजनैतिक दलों के स्वरूप और कार्य-प्रणाली के विषय में लिखें।

भाग—घ

7. ब्रिटेन में 'कानून के शासन' की आलोचनात्मक व्याख्या करें।
8. अमरीकी संविधान की संघात्मक विशेषताएं लिखिए।

Exam. Code : 103205

Subject Code : 1194

B.A./B.Sc. 5th Semester

POLITICAL SCIENCE

(Comparative Political Systems (UK & USA))

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— Attempt **five** questions in all, selecting at least **one** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Define Comparative Government and Politics. Explain its nature and characteristics.
2. Critically analyse the system approach of David Easton.

SECTION—B

3. Write down the salient features of British Constitution.
4. Discuss the powers, position and role of US President.

SECTION—C

5. "House of Lords is the weakest second chamber in the world". Explain.
6. Elaborate the nature and working of political parties in US.

SECTION—D

7. Critically examine the concept of Rule of Law as practiced in Great Britain.
8. Describe the federal provisions of the US Constitution.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸਦਾ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
2. ਡੇਵਿਡ ਈਸਟਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਬਰਤਾਨਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
4. ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. "ਲਾਰਡ ਸਦਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦੂਸਰਾ ਸਦਨ ਹੈ" - ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਬਰਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸੰਘਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पांचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. तुलनात्मक शासन और राजनीति की परिभाषा दें। इसके स्वरूप और विशेषताओं का वर्णन करें।
2. डेविड ईस्टन के व्यवस्था सिद्धांत की आलोचनात्मक व्याख्या करें।

भाग—ख

3. ब्रिटिश संविधान की विशेषताएं लिखें।
4. अमरीका के राष्ट्रपति की शक्तियों, स्थिति तथा भूमिका का वर्णन करें।